

Motion till riksdagen 2025/26:545

av **Isak From m.fl. (S)**

Försvarmaktens kontroll över hela sin verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om egen regi och kontroll i försvaret och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige satsar vi nu i enighet historiskt stora resurser på att stärka vår beredskap och försvarsförmåga. Både civilt och militärt.

Vi socialdemokrater menar att Försvarmakten måste ha kontroll över hela sin verksamhet. Den är för viktig för att ideologiska skygglappar ska stå i vägen för säkerhet på riktigt. Vi tänker närmast på att viktiga stödfunktioner såsom städning och matlagning i dag är utlagda på entreprenör, vilket skapar säkerhetsrisker, minskad flexibilitet och försämrad kontinuitet.

Alla inom Försvarmakten måste genomgå säkerhetsprovningar, men enligt en debattartikel av fackförbundet Seko som har medlemmar inom delar av Försvarmakten så minskar kontrollen av vem som utför arbete på känsliga anläggningar när grundläggande funktioner outsourcas.

Likaså har denna upphandlingsiver lett till att exempelvis förband kan behöva transporteras långa sträckor vid fältövningar enbart för att avtal med leverantörer gör matförsörjningen i fält för dyr. Detta är ineffektivt och försvagar förbandens operativa förmåga. Dessutom riskerar personalens erfarenhet och arbetsvillkor att gå förlorade vid varje ny upphandling, vilket påverkar både arbetsmiljön och kvaliteten i verksamheten.

LO-förbundet Seko har vid flera tillfällen lyft frågan om att det tyvärr ibland framkommer att det inom Försvarmakten verkar finnas en kultur där civila anställningar betraktas som sekundära. Detta är givetvis oroväckande och torde vara ett hot mot Försvarmaktens kompetensförsörjning. Civilanställda inom städning, kök, förråd,

verkstäder och it-drift utgör minst sagt en central del av helheten och är avgörande för att organisationen ska fungera effektivt.

Ett framtidsinriktat totalförsvar måste dessutom ta fasta på kompetensförsörjningen. Vi behöver säkerställa att rätt utbildningar finns på plats, vidareutbilda arbetskraften och se till att unga ser Försvarsmakten som en attraktiv arbetsplats även för de som har en civilanställning. Kompetensutveckling är en nyckelfaktor för att Sverige ska kunna behålla och utveckla sin kompetens inom området.

I många sammanhang, Försvarsmakten inte undantaget, så görs antagandet att tjänsteproduktion i egen regi skulle vara ineffektiv – ett påstående som måste ifrågasättas. I detta fall är det nästan uppenbart. Egna anställda skulle stärka både säkerheten och flexibiliteten, samtidigt som arbetsmiljön skulle förbättras.

Försvaret är den mest känsliga verksamheten i landet ur ett säkerhetsperspektiv. Att outsource grundläggande funktioner för att följa ideologiska dogmer om privatisering är därför olämpligt. Det är hög tid att Försvarsmakten återtar kontrollen över bland annat städ- och köksverksamheten i egen regi för att skapa ett starkare, säkrare och mer flexibelt försvar.

Isak From (S)

Johanna Haraldsson (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Zara Leghissa (S)

Patrik Lundqvist (S)

Kadir Kasirga (S)

Marianne Fundahn (S)

Leif Nysmed (S)

Patrik Björck (S)

Denis Begic (S)

Jennie Nilsson (S)